

Peerdskeur

Technische fiche

Wie geregeld in archieven duikt, heeft het woord **sterfman** en **peerdskeur** al eens ontmoet. In het nummer 2614 van de Oude Universiteit Leuven vond ik een beschrijving van het begrip. Het stuk is niet gedateerd. Ik schat dat het geschreven werd rond 1750.

Tekst

Eenige reflexien aengaende eenen peerdskeur

1. Een en peerdskeur is een recht dat een en heer treckt op sekere partije van goederen gemeijnelyck genoemt eene hoeve.
2. Dit recht bestondt in het beste peerdt die den heere mocht nemen, het welck in het jaer van d'aflijvighheijt van den sterfman hadde gelabeurt op een van de parceelen onderworpen aen den keur.
3. Hedendaeghs wort het recht van te nemen een peerdt alsnu geredimeert op sestigh guldens maeckende een volle keur.
4. Voor jedere hoeve moet gestelt worden een en sterfman sive gichtdraeger en als wanneer desen sterfman comt te sterven, dan wort geinterpelleert den meesten gegojden van dese hoeve nu een en anderen sterfman te stellen en alsdan moet aen den heer betaelt worden sestigh guldens voor een volle keur, en ingevalle de hoeve bestaet in een en minderen keur, dan moet naer proportie betaelt worden.
5. In sommige plaetsen in plaetse van te trecken de sestigh guldens, doet men betaelen een jaer vrom¹, dat is een jaer huer van de landen dependent van de hoeve gelyck sy ten tyde van de doodt van den sterfman waeren renderende, waer omme volght men ordinairelijck het gebruijck locael.
6. Eene hoeve bestaende in eenige goederen, worden de cheijnsen waer mede dese hoeve belast is, tusschen de selve goederen verdeijlt ende gerepartiseert ende jeder moet betaelen naer proportie van de grootte van het goet.
7. Den heere en is niet gehouden de cheijnsen waer mede de hoeve belast is met parceelen t'ontfangen, maer moet den sterfman sive gichtdraeger selfs die cheijnsen collecteren en aen den heere overbrengen.
8. Als een parceel van de hoeve vercocht ofte veralieneert wort, dan heeft den heere recht te trecken het pontgelt.

(Overgezet door P. Kempeneers. Tienen, 9 juli 2013).

¹ Vrom of vrome: vruchten of inkomsten van een boerderij.

Zie ook <http://www.kempeneers.org/sprokkels/sprokkel-7-097.html>